

गुणवंत मुलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षण
घेण्यासाठी शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ करिता
शिष्यवृत्ती मंजूर करणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्र.पशियो-२०२३/प्र.क्र.१०९/तांशि-४
मंत्रालय विस्तार इमारत, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०००३२.
दिनांक: १३ ऑक्टोबर, २०२३.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२१८/तांशि-४,
दि.०४.१०.२०१८.
- २) शासन शुद्धिपत्रक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२१८/तांशि-४,
दि.३०.१०.२०१८.
- ३) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.११६/तांशि-४,
दि.०६.०९.२०२१.
- ४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.बैठक-२०२२/प्र.क्र.१८८/तांशि-४,
दि.३१.०७.२०२३.
- ५) संचालक, तंत्र शिक्षण यांचे पत्र क्र.१७/तांशिसं/परदेशी शिष्यवृत्ती/२०२३/२७९,
दि.०६.१०.२०२३.

प्रस्तावना :-

परदेशात उच्च शिक्षण घेणाऱ्या गुणवंत मुलामुलींना शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून शिष्यवृत्ती योजना लागू करण्यात आली आहे. सदर योजनेंतर्गत प्रत्येक शैक्षणिक वर्षामध्ये पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका आणि पीएच.डी. अभ्यासक्रमासाठी प्रत्येकी १० याप्रमाणे एकूण २० लाभार्थ्यांची निवड करण्यात येत होती. तथापि, दि.३१.०७.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमासाठी लाभार्थी विद्यार्थीसंख्या १० वरून ३० करण्यात आली आहे. त्यामुळे सदर योजनेसाठी लाभार्थ्यांची संख्या ४० झालेली आहे. सदर योजनेची कार्यपध्दती व निवड प्रक्रीया ही संदर्भाधीन क्र.१ येथील दि.०४.१०.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आलेली आहे. त्यानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ करिता वर्तमानपत्रात जाहिरातीद्वारे प्रसिध्दी देवून ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज मागविण्यात आले होते. विहित कालमर्यादेपर्यंत तंत्रशिक्षण संचालनालयाकडे ऑनलाईन पोर्टलवर प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी करून ते दि.०६.०९.२०२३ रोजीच्या छाननी समितीच्या बैठकीत सादर करण्यात आले. छाननी समितीने सदर अर्जांची छाननी करून व पात्रतेच्या अटी/शर्ती तपासून विद्यार्थ्यांची यादी समितीच्या शिफारशीसह निवड समितीपुढे निर्णयार्थ सादर केली. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांच्या अध्यक्षतेखालील निवड समितीची दि.२६.०९.२०२३ रोजी बैठक झाली. सदर बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ करिता पात्र ठरलेल्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती अनुज्ञेय करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१) पी.एचडी अभ्यासक्रम:

पी.एचडी अभ्यासक्रमाकरीता दि.३१.०७.२०२३ च्या शासन निर्णयानुसार १० जागा उपलब्ध आहेत. सदरच्या अभ्यासक्रमासाठी केवळ ४ अर्ज प्राप्त झाले असून, त्यापैकी तीन उमेदवारांचे अर्ज छाननी समितीकडून अपात्र ठरविण्यात आले. त्यामुळे गुणवत्ता यादीतील गुणवत्ता क्रमांकानुसार समितीने शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ करिता खालीलप्रमाणे एका पात्र उमेदवाराची निवड केली आहे. त्यास या शासन निर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे:-

अ. क्र.	शाखा	उपलब्ध जागा	उमेदवाराचे नांव	प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नांव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव	पीएच.डी. करिता एकत्रित गुणवत्ता यादीतील गुणवत्ता क्रमांक / अभिप्राय
१	कला	०१	कु.समता सयाजी शिंदे	Ph.D. in Psychology	University of St. Andrews, United Kingdom	०१

२) पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रम:

पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमाकरीता दि.३१.०७.२०२३ च्या शासन निर्णयानुसार ३० जागा उपलब्ध आहेत. तसेच, या व्यतिरिक्त दि.०४.१०.२०१८ च्या शासन निर्णयातील परिशिष्ट-ब मधील मुद्दा क्र.११(७) च्या तरतुदीनुसार पी.एचडी अभ्यासक्रमाच्या ९ जागा आंतरपरिवर्तनाद्वारे उपलब्ध झाल्यामुळे शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ साठी एकूण ३९ जागा पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमासाठी उपलब्ध झाल्या आहेत. यास्तव, पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमाकरीता गुणवत्ता यादीतील ५५ पात्र उमेदवारांपैकी एकत्रित गुणवत्ता यादीतील ज्येष्ठता क्रमांकानुसार समितीने खालीलप्रमाणे ३९ उमेदवारांची निवड केली आहे. त्यास या शासन निर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	शाखा	एकूण उपलब्ध जागा (आंतर परिवर्तना नंतर)	निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या परदेशी विद्यापीठाचे नाव
१	कला	०३	१) कु.मैत्रेयी अतुल संगीतराव	MS in Strategic Communication	King's College London, U.K.
			२) कु.प्रांजली किसन डावखर	MS in Organisational Psychiatry and Psychology	King's College London, U.K.
			३) कु.निधी दिपक भद्रा	MS in Clinical Health Psychology	University of Manchester, U.K.
२	वाणिज्य	०१	१) श्री.प्रणव धिरज जैन	MS in Banking & Finance	King's College London, U.K.
३	व्यवस्थापन	०७	१) कु.संयुक्ता उमेश इंदानी	MS in International Business & Management	University of Manchester, U.K.
			२) श्री.वेदांत सुनिल चंधेरे	MS in Management	University of Melbourne, Australia
			३) कु.आर्या सागर पाटील	MS in Marketing Management	University of Bristol, U.K.

			४) कु.मयुरी दिगंबर कनवटे	MS in Management & Information Systems – Change & Development	University of Manchester, U.K.
			५) कु.नेहा संजय मोहिते	MS in Finance	Lancaster University Management School, U.K.
			६) श्री.सिध्दनाथ संजय सुर्वे	MS in International Business	University of Warwick, U.K.
			७) कु.रिया सुनिल जेसवानी	MS in Human Resource Management	University of Bermingham, U.K.
४	विधी	०१	१)श्री.मोहम्मद अझम मुजतबा	LLM Commrcial Law	The University of Edinburgh, U.K.
५	अभियांत्रिकी / वास्तुकला शास्त्र	२७	१) श्री.विष्णु प्रदीप सुरेश	MS in Management Science & Engineering	Columbia University, U.S.A.
			२) कु.अनुष्का दीपक पाटील	MS in Management of Technology	New York University, U.S.A.
			३) श्री. प्रियांक निलेश कोठारी	MS in Mechanical Engineering	University of Michigan Ann Arbor, U.S.A.
			४) कु. शर्वरी अनिल जोशी	MS in Mechanical Engineering	University of Michigan Ann Arbor, U.S.A.
			५) श्री. दीपतेज संदीप मोरे	MS in Artificial Intelligence	Northwestern University, U.S.A.
			६) श्री. रितेश रवीकांत इंगवले	Master of Construction Management	University of Melbourne, Australia
			७) श्री. प्रमदीपसिंग मंजितसिंग सेठी	MS in Computer Vision	Carnegie Mellon University, U.S.A.
			८) कु. वैष्णवी जितेंद्र भोर	MS in Business Analytics Operational Research and Risk Analysis	University of Manchester, U.K.
			९) कु. आर्या जयेंद्र खोत	Master of Food Sience and Technology	The University of Queensland, Australia
			१०) श्री. सोहम सुमुख नाईक	MS in Information Management	University of Washington, Seattle, U.S.A.
			११) कु. अरुंधती संग्राम पाटील	Master of Biobased Sciences	Wageningen University & Research, Netherlands
			१२) कु. शिवानी हेमंत यादव	Master of Civil Engineering	University of Melbourne, Australia
			१३) श्री. अथर्व रविंद्र नाईक	MS in Aerospace Engineering	University of Manchester, U.K.
			१४) कु. समृध्दी	MS in Information Technology	University of New South

			अजित घोरपडे		Wales, Australia
			१५) श्री. पियुष राजेश महाडीक	MS in Information Management	University of Illinois at Urbana-Champaign, USA
			१६) श्री. मनिष रामबाली मौर्य	MS in Engineering Management	Johns Hopkins University, USA
			१७) श्री. जतीन जयंत सरकार	MS in Data Science	King's College London, U.K.
			१८) कु. प्रतिक्षा मनमोहन जाजू	MS Urban Design & International Planning	University of Manchester, U.K.
			१९) कु. स्वरदा मनिष नलावडे	Master of Arts Urban Design & Planning	The University of Sheffield, U.K.
			२०) श्री. मयंक सचिन देशपांडे	MS of Engineering Robotics	University of Maryland, College Park, USA
			२१) कु.गौतमी मनिष कासट	Master of Urbanism, Landscape and Planning	KU Leuven University, Belgium
			२२) श्री.मयुरेश दत्तात्रय आपटे	MS in Electrical Power System	University of Birmingham, UK
			२३) श्री.गंधर्व अजित शेलार	MS in Decentralised smart Energy Systems (DENSYS)	KTH Royal Institute of Technology, Sweden
			२४) कु.दुर्गा मकरंद देसाई	MS in Construction Project Management / Prop. & Dev.	University of New South Wales, Sydney, Australia
			२५) श्री.आदित्य चावागोंडा पाटील	MS of Tele-communication	University of New South Wales, Sydney, Australia
			२६) श्री.वरुणराज रमेश शिंदे	MS in Electrical and Computer Engineering	University of Wisconsin Madison, USA
			२७) श्री.ऋत्विक् अनिल सराफ	MS in Computer Science	University of Florida, U.S.A.
	एकूण विद्यार्थी	३९	३९		

१) वरील नमूद केलेल्या पात्र विद्यार्थ्यांना खालील अटीच्या अधीन राहून शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येत आहे.:-

१. सदर शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यासाठी शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या निकषांचे पालन करण्यात यावे.

२. ही शिष्यवृत्ती गृह चौकशीच्या अधीन राहून मंजूर करण्यात आली असून गृह चौकशीमध्ये विद्यार्थ्यांचा शिष्यवृत्तीचा अर्ज दाखल करताना चूकीची माहिती सादर केली असल्याचे निदर्शनास आल्यास सादरची शिष्यवृत्ती रद्द करण्यात येईल.
 ३. कोणत्याही विद्यार्थ्यांने खोटी माहिती / कागदपत्रे सादर केल्याचे सिध्द झाल्यास अथवा शासन निर्णयामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, कर्तव्यात कसूर केल्यास, त्यास ताबडतोब पुढील शिक्षणासाठी अटकाव (Debarred) केला जाईल व त्याच्याकडून झालेल्या खर्चाची १५ टक्के चक्रवाढ व्याजाने वसूली करण्यात येईल, अशा विद्यार्थ्यांचा काळ्या यादीत समावेश केला जाईल. तसेच, प्रचलित कायदानुसार त्याच्याविरुद्ध कारवाई करण्यात येईल आणि त्यांनी दिलेले जामिनदार आणि संदर्भ अधिकारी / व्यक्ती यांना सुध्दा ही बाब लेखी स्वरूपात कळविण्यात येईल.
 ४. ही शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांने राज्यात परत येऊन त्याच्या अभ्यासक्रमाचा लाभ राज्यास होईल, याकरीता आवश्यकतेनुसार राज्य शासनास सेवा देणे अपेक्षित आहे. त्याबाबतचे बंधपत्र विद्यार्थ्यांने देणे आवश्यक राहिल.
 ५. ही शिष्यवृत्ती मंजूर केलेल्या विद्यार्थ्यांने दि.०४.१०.२०१८ च्या शासन निर्णयात विहित केलेल्या अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याबाबतचे बंधपत्र / हमीपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.
३. शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ करीता शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांना द्यावयाच्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची अचूक परिगणना करण्याची जबाबदारी तंत्र शिक्षण संचालनालयाची असेल. तंत्र शिक्षण संचालनालयाने दि.०४.१०.२०१८ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी विचारात घेऊन शिष्यवृत्तीच्या रकमेची परिगणना करावयाची आहे. शासन आदेशात नमूद कोणत्याही अटी/शर्तीची पूर्तता होत नसल्यास ही शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येऊ नये.
४. सादरचा खर्च हा खालील लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व त्या-त्या आर्थिक वर्षामध्ये उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.
- मागणी क्र.डब्ल्यू-३, २२०३ तंत्रशिक्षण-१०७ शिष्यवृत्त्या (००)(०१) गुणवंत मुलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करणे (२२०३ ३५५१) (कार्यक्रम)”
- वरील खर्चासाठी संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना प्राधिकृत करण्यात येत असून त्यांच्या कार्यालयातील आहरण व संवितरण अधिकारी असलेले लेखाधिकारी यांनी सादर रक्कम आहरित करून अदा करावी.
५. सादर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२३१०१३११०००२७१०८ असा आहे. सादर आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(शहाजहान मुलाणी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे विशेष कार्य अधिकारी
५. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
६. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई

७. सर्व प्रशासनिक विभागाचे अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालय, मुंबई
८. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
९. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
१०. आयुक्त, कृषी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. आयुक्त, दुग्ध व्यवसाय विकास/ आयुक्त, मत्स्य व्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१२. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१३. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१४. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१५. संचालक, माहिती तंत्रज्ञान, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
१६. संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१७. कुलसचिव, सर्व कृषी / अकृषी विद्यापीठे
१८. कुलसचिव, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, ता.माणगांव, जि.रायगड
१९. सहसंचालक, तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालये (सर्व), (संचालक, तंत्र शिक्षण यांच्यामार्फत)
२०. सहसंचालक, उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये (सर्व)
२१. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिध्दीसाठी)
२२. महालेखापाल - १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
२३. महालेखापाल - १/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
२४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२५. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
२६. उप सचिव (मशि/विशि/अर्थसंकल्प), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२७. कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (तांशि-३/विशि-३/मशि-२/मशि-४/तांशि-५/तांशि-६/साशि-९), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२८. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक
२९. निवडनस्ती/तांशि-४.